

Aan het eind van het jaar zijn we altijd geneigd terug te kijken op het binnenlandse politieke jaar. Maar in de landen om ons heen doen zich minstens even interessante ontwikkelingen voor als in ons eigen land. Duitsland heeft na de landelijke verkiezingen in september een nieuwe coalitie bestaande uit liberalen en christendemocraten. De Belgen hebben sinds kort een nieuwe premier. De Britten bereiden zich voor op nieuwe verkiezingen die uiterlijk in mei moeten worden gehouden.

In oktober hielden de grote Britse politieke partijen hun laatste partijcongres voor de verkiezingscampagne. Met mijn collega Mirjam Sterk bezocht ik het congres van de conservatieve partij in Manchester. Van de vijf congresdagen maakten we er twee mee. In totaal 17 000 leden congresseerden in een complex zo groot als de Amsterdamse RAI.. Manchester was symbolisch gekozen. Ooit was dit het welvarende hart van het Britse industriegebied in de Midlands. Het was ook lange tijd het centrum van de macht van Labour. Maar de industrie in de Midlands is al decennia lang op sterven na dood. En met Labour gaat het niet veel beter. Engeland is labourmoe. Gordon Brown blinkt uit in impopulariteit. De Tories daarentegen blaken van zelfvertrouwen. Zoals Tony Blair eind jaren negentig eerst Labour en daarna Engeland veroverde, lijkt David Cameron hard op weg hetzelfde voor de Conservatives te gaan doen. Net als Blair is Cameron jong, enthousiast en een begenadigd spreker.

Ook inhoudelijk heeft Cameron de partij hervormd. Van de conservatieve en ultraliberale partij van Thatcher is weinig meer over. "progressive conservatism" is de licht paradoxale paraplu waaronder hij zijn beleid vorm geeft. Qua inhoud is het een heel ver naar het midden opgeschoven partij. Soms haalt hij Labour zelfs links in. Zo is hij tegen de door Labour ingevoerde identificatieplicht, en ziet hij criminaliteit sterk als een sociaal probleem. Veroorzaakt door Labour, dat wel.

Hoogtepunt van het congres was de speech van David Cameron. David Cameron kan speechen zoals geen enkele politicus op het vaste land van Europa dat kan. Politiek is in Engeland theater, en een congresspeech is een kunstig in elkaar gezet spektakel. De congressrede duurde bijna een uur, maar boeide van de eerste tot de laatste minuut. Hier stond de Britse Obama. Een leider die bereid was moeilijke beslissingen te nemen. "Have no illusions. If I win this election, it is going to be tough, we will be tested, I will be tested"
Een leider die sprak in mooie beeldspraken: "There is a steep climb ahead. But I tell you this. The view from the summit will be worth it."
Een leider die contact had met het gewone volk: "I got an email from a lady who wrote me in desperation."
Een leider van vlees en bloed, met hart voor het land: "This is my DNA, family, community, country"

Het eind van de speech was als het slotakkoord van een symphonie. Aanzwellend en vertragend:

If we pull together, come together, work together – we will get through this together..

And when we look back, we will say
Not that the government made it happen..
Not that the minister made it happen..
But the businesswoman made it happen..
The police officer made it happen..
The father made it happen..
The teacher made it happen...

Vervolgens liet Cameron een korte pauze vallen,, spreidde zijn handen uit alsof hij de zaal ging dirigeren, keek rond sloot af met:

...You. Made. It. Happen!

Het einde van de staande ovatie die volgde wachtte ik niet af. Ik sloop er tussenuit want ik had een strak schema om het vliegtuig terug te halen. De slotzinnen bleven nagalmen. Wat zou het mooi zijn als zulke speeches ook bij de Nederlandse politieke cultuur zouden gaan horen.